

原語論壇

Aboriginal Language Forum

卑南語的玉山

プユマ語の「玉山」

“Mt. Jade” in the Pinuyumayan Language

文 | 孫秋香 (台北市卑南語支援教師)

玉山 mu turanzang kemami na pinuyumayan, a zenan. tu ki'alrupan za ma'inayan. matengetenge mi ziya kana bunung. Iraman niyam temuwamuwan zi. tu verayanay kana bunung zi. marekahnava mi Ira.

「玉山」，卑南族的祖先稱為turanzang，卑南語「山」為zenan。玉山是卑南族男人的獵場(ki'alrupan)，早期卑南族與布農族(bungung)長期爭戰，為了減少傷亡，雙方達成協議，停止爭戰，獵場歸布農族，互認對方的兒子為乾兒子。

na Zipung ziya, tu kinazuwanan ziya. ta mauwan na

zenan. puzalan zi parahan za hasisyu, na zalan asahutr. makutr za eman ziya. mahetrhetr ta. nu palru tala a pulutr awilri Ira ta zazek.

後來到了日本時代，為了管理方便，原住民部落各山區，廣設派出所(hasisyu)，到處開闢道路。父親說他們所開闢的山路狹窄又崎嶇，運送材料只能緊貼身體搬運，再重再寬如榻榻米之物，也要貼身一個人搬，到達目的地時，會發現雜草黏身，水蛭也緊附皮膚。

nu mazazayar ta na 玉山 kazenanan kakuwa mi. imalri nu marengay na meratriratri' (turanzang) na zenan kema mu.

paliyuliyus a zenan. na turanzang mu. a vultrri a varasa' nu aretriz tu traruvay za urelr zi meratriratri.

平常談話若提到玉山，我們也會說kazenanan，意為「真正的山」或「主山」。小時候，父親對玉山的描述，則是meratriratri' (亮晶晶)，因其被群山(zenazenan)圍繞，山上均是白石(varasa')，冬天覆蓋著白雪(ulra)，所以，又被稱為mertriletri' na zenan (亮晶晶的山)。◆